

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

244. An hodie mulieres possint ingredi claustra regulariu[m] commitando
processiones? Et an hoc prohibitum sit in constitutionibus Pii V. & Greg. XIII.
Ex p. 7. tr. 12. Misc. 3. res. 6. alias 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

ularium non ita certum est sub peccato mortali, aut excommunicationis censura prohibendum esse, tametsi enim allegari solet Bulla Pij V. & Greg. XIII. est tamen valde probabilis sententia aliorum non fuisse mentem horum Pontificum nouo iure condito ingressum mulierum in Monasteria virorum prohibere, sed solum paci & quieti Regularium prospicere, ad quorum Monasteria Marchionissa, Comitissa, &c. pretextu privilegiorum ipsis concessorum contra instituta eorumdem Regularium, & interdem non sine molestia ipsorum ingredi praesumebant. Ita ille. Et licet pro contraria sententia adducatur quaedam declaratio Pij V. hanc auctoritatem non constare respondet Layman, qui etiam adducit Suarez tom. 5. disp. 2. 2. sect. 6. ubi sic asserit. In communi iure Pontificio, neque in aliis Pontificum decretis inuenio generalem legem prohibentem ingressum mulierum in monasteria virorum sub mortali, neque etiam ex natura rei, aut ex ipsa professione videtur in hoc actu per se & intrinsecam malitiam; & ideo non existimo in vniuersum esse hoc peccatum mortale, si excludantur circumstantiae mali finis; scandali, violentiae, iniuriae Monasterio illatae, &c. Hae Suarez. Sed haec opinio mihi non placet; vt nec Bonacinae vbi supra punct. 2. n. 6. & punct. 3. n. 1. quia Bulla Pij V. clare loquitur; & est in Bullario posita.

2. Notandum est etiam hic obiter aliquos docere feminas quae licite in casibus permixtis ingressae sunt in aliqua loca Monasterij, excusari ab excommunicatione, etiam si postquam ingressae sunt, ad vteriora loca progrediantur, quia licet peccent contra obligationem claustrae, immorando vel vterius progrediendo, nihilominus poenam excommunicationis incurrere non videntur, quia haec lata est contra feminas praesumentes ingredi Monasteria Religiosorum: femina autem ingressa non dicitur ingredi, sed immorari, vel ad loca Monasterij ambulare, percurrere, aut visitare, ergo, &c. & hanc opinionem probabilem esse docet Bonacina tract. de clausura, quest. 5. punct. 4. num. 16. Sed aliquibus, & mihi non placet.

RESOL. CCXLIV.

An hodie mulieres possint ingredi Claustra Regularium comitando processiones? Et an hoc prohibendum sit in constitutionibus Pij V. & Greg. XIII. Ex part. 7. tract. 12. & Misc. 3. Ref. 6. alias 4.

Notissimè Ioan. Anton. Nouarius in summ. Bullarum tom. secundo, tit. de clausura super Bullam Pij V. num. 6. negatiuam sententiam docet, & adducit Declarationem Sacrae Congregationis Rituum tenoris sequentis: Illust. & Reuer. DD. Archidiaconus Oriolan. exponit DD. VV. Illustrif. & Reuerend. qualiter in Civitate Oriolan. vsu, seu forsan, etiam consuetudine immemorabili introductum est in aliquibus Monasteriis Regularium scientibus, & non contradicentibus Episcopis pro tempore, vt annuatim faciant suas Processiones tam solemnes Rogationum, Candelarum, Palmarum, de Sanctissimo Sacramento, ac alias, quam priuatas de Cruce tempore Passionis, de Rosario, de Carmine, de Cingulo S. Francisci, de corregia S. Augustini, cum similibus singulis mensibus per claustra dictorum Monasteriorum comitantibus, vndique deuotionis, & Religionis causa vtriusque sexus fidelibus, quod cum videatur contrarium constitutionibus Pij V. & Greg. XIII. quibus pracluditur aditus mulieribus ac-

cedendi ad claustra Regularium, ideo orator supplicat declarari, an hoc iure liceat.

2. Sacra Rituum Congregatio respondit non lice- re mulieribus comitari processiones per claustra Monasteriorum Regularium, nisi addit in hoc expr. ssa licentia Sedis Apostolicae die 3. Septembr. 1628. Fuluius Benig. Secretarius. Et ideo Nouarius ex his sic concludit. Hodie stante dicto Decreto non licet mulieribus ingredi claustra Monasteriorum comitando processiones absque expressa licentia Sedis Apostolicae.

Sed an dicta Declaratio sit vera, & authentica aliqui dubitant, stante Declaratione mentis Pij V. facta per Cardinalem Alexandrinum, & per extensum adducta ab ipso Nouario, vbi supra.

3. Et licet Nouarius dicat hodie cessare supradictam Declarationem mentis Pij V. factam per Cardinalem Alexandrinum stante supracitato Decreto S. Congregationis Rituum; videmus vsu esse in contrarium & ideo relinquendo alios DD. adducam hic tantum verba M. Texeda in Contr. Moral. tom. primo, lib. 2. tit. 1. contr. 17. num. 8. vbi sic ait Procul dubio verum est aliquando licitum esse feminis intra claustrum Religiosorum ingressum, vt asserunt Nauar. & Rodrig. qui bene subdit, sic declarasse Pium V. vix vocis oraculo, & ideo licitum est feminis ingressus intra religiosorum claustrum tempore processions, & quando celebratur in aliqua Capella Missa intra claustrum, vel dicuntur vesperae vel sit officium alicuius defuncti: quod tamen intelligo pro tempore quo durarint praedicta officia; & ideo circa illa verba Pij V. vix vocis oraculo prolata, nempe, vel alterius cuiusvis officij: intelligit Pontifex omnia dumtaxat officia pia, & religiosa, quae conducunt ad deuotionem augendam eorum, qui ingrediuntur, & ideo etiam licitum est feminis ingressus intra religiosorum claustrum, quando quis ad habitum recipitur, aut proficitur, & etiam quando in Parasceue sit religiosorum pedum lotio, vel legitur Euangelium; in quibus casibus possunt ingredi feminae etiam ad eum locum; quem De profundis vocant religiosi, si sit coniunctus claustro, & patens abique porta. Si autem fuerit claustrum, in illum ingredi non possunt.

Sup. hoc & seqq. in hoc § lege doctorem Ref. seq.

4. Finitis tamen officiis tenentur feminae statim exire, aduertendo tamen aduerbium illud (statim) non debere accipi metaphysice, sed moraliter; & ideo si finitis officiis feminae aliquantulum detineantur in claustro, etiam si fiat per quartam partem horae, non sunt huius praeccepti transgressores, si detentio illa non fiat malo fine. Quare recedendum puto à Rodriquez dum asserit religiosum, qui finitis officiis est causa, vt feminae moram aliquam intra claustrum faciant contrauenire huic praeccepto, & incurrere praedictas poenas, quare dico hunc Authorem esse nimis rigorosum & ideo asserendum puto oppositum. Quia huiusmodi poenae non sunt impositae contra feminas iuste ingressas, quae se detinent in claustro, sed contra male ingredientes, & poenae non sunt extendendae, sed restringendae. Hucusque Texeda.

Sup. hoc in Ref. praeterita § vit. cur. sissime ante medium, & infra in Ref. 349 § Ad secundum, per totum & late in aliis eius vlt. annot.

5. Sed Responso Sacrae Congr. me torquet, praesertim quod declaratio Cardinalis Alexandrini est vix vocis Oraculum, vnde videtur corrumpere stante Bulla S. D. N. Urbani VIII. Sed nouissimè Portel. Resp. Mor. par. 2. Cas. 13. num. 13. tangit hanc difficultatem. adi illum & non pigebit: Nota tamen quod post haec scripta inueni nostrum P. Leone de Censuris Recollect. 4. Litera M. fol. 360. col. 2. hanc quaestionem pertractare, & docere posse hodie mulieres ingredi claustra Regularium modo quo supra, & respondet ad declarationem S. Congregationis à Nouario adductam; & hoc praxis obseruat.

RESOL.